

τέχνη πρέπει νὰ ἐπικρατῆ τὸ ἔμβλημα τοῦ Καίσαρος: Aut Caesar aut nihil· ὅταν τις δὲν εἶνε οὔτε ἀετὸς οὔτε ἀηδὼν, ἄς χρησιμεύῃ τοῦλάχιστον διὰ τὸν ὀρθιῶνα. Ἄντι πέντε ἕξ μετρίων διηγημάτων δὲν ἦτο προτιμότερον νὰ προσφέρω εἰς τὴν Ἑλλάδα ἑκατόν, πενήντα, εἰκοσι χιλιάδας φράγκων; Ἐν τούτοις δὲν προτιμῶ τὴν ὕλην ἀπὸ τὴν ἰδέαν. Ὡ, ὄχι! προτιμῶ τὸν ζάπλουτον τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τὸν τοῦ χρηματοκιβωτίου καὶ τὸν θαυμάζω· ἀλλ' ὁ πλοῦτος τῆς διανοίας πρέπει νὰ εἶνε χρυσός· ἐν τῇ τέχνῃ τὰ χαλκώματα δὲν ἔχουν ἀξίαν.

Ὡ! ἄς ἠδυνάμην, ἄς ἠδυνάμην νὰ ἐπιστρέψω ὀπίσω, νὰ ἔχω ἐνώπιόν μου τὴν εὐτυχίαν, καὶ νὰ ἐξαρθᾶται ἐξ ἐμοῦ νὰ τὴν ἀποκτήσω! Ἄλλὰ φεῦ! δὲν δύναμαι τὸ παρελθόν μου μὲ τοὺς ρεμβασμούς του ὡς ἐσκωριασμένη πανοπλία, ἣν δὲν δύναμαι νὰ ἐκδυθῶ, μὲ βαρύνει καὶ δὲν δύναμαι νὰ προχωρήσω. Εἶμαι ἄχρηστος καὶ θὰ μείνω.

Εἶχα ἐπιστρέψει εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἄντι νὰ γράψω τὸ διήγημά μου, τὸ ὁποῖον τὸ πρῶτὸν ἤμην τόσον εὐτυχῆς ὅτι ἐνεπνεύσθην, ἔγραψα εἰς τὸ σημειωματάριόν μου διὰ τοῦ μολυβδοκοנדύλου τὰς περὶ τῆς εὐτυχίας ταύτας λέξεις, αἵτινες εἶνε ἡμίσειστοι, διότι, τὸ ἐνθυμοῦμαι καλῶς, ἐν στιγμῇ ἄκρας ἀποθαρρύνσεως, συλλογισθεὶς τὸ κενὸν τοῦ παρελθόντος μου καὶ τὸ κενὸν τοῦ μέλλοντός μου, ἐκλίνα ἐπὶ τῶν γραμμῶν αὐτῶν τὴν κεφαλὴν μου καὶ ἔκλαυσα πικρῶς...

Ω.

ΕΠΙ Τῆ ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΦΙΛΟΥ ΜΟΥ Γ. Σ.

Πέρασε, πάει ὁ καιρός, πού τὸ χελιδνάκι καθόταν ἔς τὴ φωλιτσα του ζεστὸ καὶ χαϊδεμένο, πού τοῦ φερν' ἢ μπαμπᾶς φαγί καὶ ἡ μαμὰ φιλάει, καὶ τὸ ξυπνοῦσε ἡ νόνα του ἀκόμη νυσταγμένο.

Τώρα φτερούγαις ἔκαμε τὸ τρυφερὸ πουλάκι, ταῖς ἀνοιξε, κ' ἐπέταξε, καὶ πάει σὲ τόπο ξένο, νὰ μάθῃ ξενικούς σκοπούς, καινούριο πρᾶγουδάκι, καὶ νάρθῃ πίσω νὰ τὸ πῆ, φαϊδρὸ, καμαρωμένο.

Ὡρα καλὴ ἔς τὸ δρόμο του, καὶ ὁ θεὸς μαζὺ του, νὰ τὸ φυλάῃ ἀπὸ βορρῆν καὶ ἀπὸ γεράκου νύχι, νὰ ἦνε δροσιὰ ὁ ὕπνος του, καὶ ἴσκιος ἡ ζωὴ του.

Κι' ὅ,τι κι' ἂν φέρῃ μιὰ στιγμῇ, κι' ὅ,τι κι' ἂν φέρ' ἡ τύχη, ἕνα μονάχα φυλακτὸ ἄς ἔχῃ ἡ ψυχὴ του:
'Στὸν ἴσιον δρόμο νὰ πατῇ, κι' ἄς τύχῃ ὅ,τι τύχῃ.

Ἀπριλίος, 1884.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Προξενήτρια εἰς ὑποψήφιον γαμβρόν: ... — Γιατὶ τοῦ λές, εἶνε τρεῖς κόραις. Τῆς μικρότερης τῆς δίνει ὁ πατέρας τῆς 30, 000 πρῶτα, τῆς δευτέρας 40,000, τῆς τρίτης, ἐπειδὴ εἶνε ἀπὸ τὸν ἕνα ὄμο ὀλίγον σὰν κληπούρα, τῆς δίνει 60,000.

Ὑποψήφιος γαμβρός: — Μήπως ἔχει καμμιὰ ἄλλη τοῦ νὰ εἶνε καὶ ἀπὸ τοὺς δυὸ ὄμους κληπούρα; ...

**

Ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ;

— Λοιπόν, καλὸ κατευόδιο, γυναικῆ. Ὁ Θεὸς μαζὺ σου.

— Ἄμ' κι' ὁ Θεὸς, ἄνδρα μου, δὲν ταξιδεύει κατὰστρωμα μὲ τέτοιον κειρό! ...

**

Διδάσκαλος ἐρωτῶν τὸν μικρὸν Νίκον:

— ... Λοιπόν εἴκοσι πλὴν εἴκοσι; ...

Ὁ Νίκος σιωπᾷ.

Διδάσκαλος. — Νά, διὰ νὰ τὸ καταλάβῃς καλλίτερον: Ὑπόθεσε ὅτι εἶχες 20 λεπτά μέσα ἔς τὴν τσέπη σου, καὶ ὅτι τὰ χάνεις αὐτὰ τὰ 20 λεπτά. Τί θὰ ἔχῃ τὴν ἡ τσέπη σου;

Νίκος. — Ὅθ' ἔχῃ καμμιὰ τρύπα!

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ὁ γηραιός, ἀλλ' ἀκμαῖος τό τε σῶμα καὶ τὸν νοῦν Λεσσέψ, συνδιαλεχθεὶς πρὸς ἀνταποκριτὴν τῆς «Ἐρημ. τῶν συζητήσεων», ἀνεκοίνωσεν εὐάρεστα περὶ τῆς Παναμαίας διώρυγος. Αἱ ἐργασίαι θὰ συμπληρωθῶσιν ἐντὸς τῆς τεταγμένης προθεσμίας καὶ ἐν ἔτει 1888 ἡ διώρυξ θὰ παραδοθῇ εἰς τὴν ναυτιλίαν. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Κολομβίας, κατὰ τὰ συμφωνηθέντα, παρεχώρησεν ἥδη τῇ ἑταιρίᾳ 150,000 στρέμματα παροχθίου γῆς. Ἡ διώρυξ θὰ ἔχῃ μῆκος 60 χιλιομέτρων, ὁ δὲ διάπλους αὐτῆς δὲν θ' ἀπαιτῆ πλείονας τῶν δέκα ὥρῶν. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπολέμησαν κατ' ἄρχὰς τὸ ἔργον μεθ' ὅσης ἄλλοτε οἱ Ἀγγλοὶ τὴν τομὴν τῆς σουεζικῆς διώρυγος ἐμπαιθείας, ἀλλὰ φωτισθέντες μετέβαλον γνώμην, καὶ νῦν ὡς πρακτικοὶ ἄνθρωποι ἐτοιμάζονται νὰ χρησιμοποίησωσι τὴν πρὸς τὸ ἐμπόριον ἀνοιγομένην νέαν ὁδόν, συνωμολόγησαν δ' ἥδη ἐμπορικὰς καὶ ναυτιλιακάς συμβάσεις πρὸς τὰ παρὰ τὸν Βιρηνικὸν Ὀκεανὸν κράτη. Ὁ «μέγας Ἰάλλος» ἐξέφρασεν ἐν τέλει τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ δυνηθῇ νὰ παραστῆ αὐτοπροσώπως εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου τοῦ μεγαλουργήματος.

Διοκλῆς ὁ νομοθέτης τῶν Σαρακουσίων εἶχεν ἀπαγορεύσει ἐπὶ ποινῇ θανάτου εἰς τοὺς πολίτας νὰ συνέρχωνται ἔνοπλοι ἐν τῇ ἀγορᾷ. Μετ' οὐ πολὺ ὁ ἐλθὼν προσέβαλε τὰ περίεξ τῆς πόλεως καὶ ὁ Διοκλῆς ἐξήλθε τῆς οἰκίας του ὀπλισμένος ὅπως μεταβῆ εἰς τὰ τείχη. Καθ' ὁδὸν ὁμῶς μαθῶν ὅτι στάσις εἶχεν ἐκρηγῆ ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἔδραμεν ἐκεῖ ἔνοπλος ὡς ἦτο. Τῶν πολιτῶν τινες, ἰδόντες αὐτόν, ἀνέκραξαν: — Διόκλης, κατέλυτας τὸν νόμον σου! — Εἶπατε

μᾶλλον ὅτι τὸν ἐπεκύρωσα, ἀπήνησεν ὁ αὐστηρὸς νομοθέτης, καὶ ἐβύβητε τὸ ξίφος εἰς τὰ στήθη του.

Ὁ βαρόνος Βεζενβάλ εἶχε γέροντα ὑπηρετὴν, ὅστις ἀπὸ τῆς μικρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας ὑπηρετῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ βαρόνου διήγε τότε ἐν αὐτῷ τὰς τελευταίας του ἡμέρας ἐν ἡσυχίᾳ ὑπηρετούμενος μετὰ σεβασμοῦ ὑπὸ τῶν ἄλλων ὑπηρετῶν, καταλειπόντων δὲ μόνον αὐτῷ μικρὰς τινὰς ὑπηρεσίας, ὅπως μὴ νομίση ὅτι ἦτο περιττός ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ταῦτα πάντα κατ' αὐστηρὰν διαταγὴν τοῦ βαρόνου. Ἡμέραν τινὰ ὁ γέρον Βλανσάρ, οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ ὑπηρετὴς, ἔσχε τὴν ἀτυχίαν νὰ θραύσῃ Ἰαπωνικὸν τὴν ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ὁ βαρόνος εἶχε φυτευμένον ἄνθος ἐκ τῶν σπικινίων, ὅπερ περὶ ἀνὰ κατὰ γῆς ἐθραύσθη ἐπίσης. Ὁ βαρόνος παραφερθεὶς ἐκ τῆς ὀργῆς ὕβρισε τὸν δυστυχῆ γέροντα, ὅστις μὴ δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ τοῦτο, τὴν ἐπαύριον ἐξήτησε παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν νὰ ἀποσυρθῆ τῆς οἰκίας. Ὁ βαρόνος, τοῦ ὁποῖου ἡ ὀργὴ εἶχε πλέον παρέλθει, συγκινηθεὶς τοῦ εἶπε: «Νὰ μὲ ἐγκαταλείψῃς; ἄ! τοῦτο εἶνε ἀδύνατον, πτωχέ μου Βλανσάρ.» Ἰδὼν ὁμοῦς ὅτι ὁ γέρον ἐπέμενε, εἶπεν αὐτῷ: «Ἀφοῦ, κύριε, δὲν ἐπιθυμεῖς νὰ συζῶμεν πλέον, ἰδοὺ ἡ κλεις, λάβε τὴν» εἶσα ἀρχαιότερος ἐμοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἐγὼ ὀφείλω νὰ ἀπέλθω.» Ὁ γέρον ταῦτα ἀκούσας συνεκινήθη καὶ κλαίων ἠθέλησε νὰ ριφθῆ εἰς τοὺς πόδας τοῦ βαρόνου, ἀλλ' οὕτως τὸν ἐσφιγξεν εἰς τὰς ἀγκάλας του.

Νέον εἶδος πλωτῶν φάρων κατασκευάζεται ἐν Ἀγγλίᾳ, προωρισμένων νὰ διευκολύνωσι τὴν πρὸς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ὁδὸν τῶν Ἀγγλων. Οἱ φάροι οὗτοι κατασκευασμένοι ἀπὸ λαμαρίναν, ἔχουσι ὕψος 100 μέτρων, καὶ ὁμοιάζουσι πρὸς ὑπερμεγέθεις σφραγιστήρας· περιλαμβάνουσι δὲ ἐσωτερικὴν κλίμακα, θαλάμους καὶ ἕνα φανὸν ἐπὶ τῆς κορυφῆς. Θέλουσι κοιμισθῆ πλέοντες ὡς σχεδία μέχρι τῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν θὰ καταλάβωσι καὶ προσαρμοσθῆ τῇ βοήθειᾳ σιδηρῶν βαρῶν καὶ ἀλυσσῶν.

Διὰ νὰ λάβῃ τις ἰδέαν τοῦ σχήματος τῆς συσκευῆς, δέον νὰ φαντασθῆ φιάλην κατὰ τὸ ἡμισυ πλήρη ὕδατος πλέονταν ἐντὸς κηδίσκου, καὶ θέλει ἔχει ἐν σμικρῷ τὴν εἰκὼν τῶν πλωτῶν φάρων τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Οἱ φάροι οὗτοι θέλουσι συνδεθῆ δι' ὑπόδρυχίων κάλων καὶ τεθῆ ἐν σταθερᾷ πρὸς ἀλλήλους συγκοινωνία. Θέλουσι δὲ χρησιμεύει εἰς τὸ μεταδίδειν εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἡπείρους μετεωρολογικὰς πληροφορίας καὶ παρέχειν καθημερινὰς εἰδήσεις εἰς τὰ παρερχόμενα πλοῖα.

Ἐν Γενεύῃ ἐγένοντο ἐσχάτως πειράματα ἡλεκτρικοῦ φωτισμοῦ πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν τραυματιῶν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης. Καί τοι δὲ ἡ ἐπικρατοῦσα πανσέληνος δὲν ἐπέτρεψε νὰ καταδειχθῆ ὅσον ἔδει ἡ χρησιμότης τοῦ βέσου τούτου, οὐχ ἦττον ἡ ἐκεῖ ἐδρευούσα συνδιάσκεψις ἀπεφάσισε νὰ συστήσῃ εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς κυβερνήσεις τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτὸς εἰς τοὺς μέλλοντας πολέμους πρὸς εὑρεσιν καὶ συναγωγὴν τῶν τραυματιῶν καὶ ἐνταφιασμὸν τῶν νεκρῶν ἐν τοῖς πεδίοις τῆς μάχης.

Ἐν Βρυξέλλαις ἐκτίθενται νῦν εἰς κοινὴν θέαν ζευγὸς διδύμων ἀδελφῶν, κορασίων ἐξαετῶν, ἅτινα ἐγείρουσι εἰς ἄκρον τὴν περιέργειαν καὶ τὸν θυμα-

σμὸν τῶν θεατῶν, καθόσον τὰ δύο αὐτῶν σώματα εἰσι συγκεκολλημένα κατὰ τὸ κάτω μέρος τῶν νῶτων, ἐξ οὗ καὶ ὠνομάσθησαν πυγοπαγεῖς.

Τὰ δύο ταῦτα παράδοξα ὄντα, ὀνομαζόμενα Ῥόζα καὶ Ἰωσηφίνα Βλάζεκ, ἐγεννήθησαν ἐν Βοημία, εἰσι δὲ χαριεστάτα παιδιά, ξανθόμαλλα, καθ' ὅλα εὐεκτοῦντα, φαιδρότατα καὶ εὐφρόεστα, ἀγαπῶντα πολὺ νὰ τρέχωσι, νὰ παίζωσι καὶ νὰ γελῶσι.

Τὰ σώματα αὐτῶν εἰσι συγκεκολλημένα ὡς τὰ τῶν ἀμερικανίδων ἀδελφῶν Μίλλι καὶ Χρηστίνης, καὶ τὰ τῶν περιωνύμων καταστάντων ἄλλοτε Σιαμαίων ἀδελφῶν, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἐκείνων μὲν τὰ σώματα συνείχοντο κατὰ τὴν κοιλίαν, τούτων δὲ κατὰ τὸ κάτω μέρος τῶν νῶτων, ὡς καὶ τὰ τῶν ἀμερικανίδων ἀδελφῶν. Παρετήρηθη δὲ ἀσφαλῶς ὅτι εἰς τὰ τοιαῦτα ἐκτροματικὰ διδύμα ἢ συνοχὴ εἶνε πάντοτε εἰς ὁμόλογα μέρη τοῦ ἐαυτῶν σώματος, ἦτοι κοιλίας πρὸς κοιλίαν, ὡς εἰς τοὺς Σιαμαίους ἀδελφούς, ἢ νῶτων πρὸς νῶτα ὡς εἰς τὰς ἀμερικανίδας. Αὐτὸ τοῦτο συνέβη καὶ εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος παιδιά.

Ἡ Ῥόζα καὶ ἡ Ἰωσηφίνα Βλάζεκ ἐγεννήθησαν ἔχουσι τὰ νῶτα συγκεκολλημένα ἐπειδὴ δ' ἡ τοιαύτη θέσις ἀπέβαινε αὐταῖς λίαν ὀχληρά, κατῶρθωσαν μικρὸν κατὰ μικρὸν νὰ στραφῶσι ἢ μίαν πρὸς τὴν ἄλλην, οὕτως ὥστε νὰ παρουσιάζωσι ἀμφοτέρα πρόσωπον πρὸς τὸ αὐτὸ μέρος, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς δυσκολίας νὰ δύναται ἡ μία νὰ ἀσπάζεται τὴν ἄλλην ὥστε ἐκ πρώτης ὄψεως εὐκόλως ἀπατάται ὁ θεώμενος αὐτὰς περὶ τοῦ ἀνατομικοῦ αὐτῶν σχηματισμοῦ. Οὕτω δὲ δύναται νὰ βαδίζωσι προχωροῦσαι ἐν στάσει παραλλήλῳ, καὶ νὰ ἀναπαύωνται ἀνακλιόμεναι πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἐντεῦθεν προέρχεται ὅτι, ὅταν θέλωσι νὰ κινηθῶσι, ἐκ τῶν τεσσάρων αὐτῶν ποδῶν προβάλλουσι πρῶτον τοὺς δύο ἐσωτερικούς, ἑκατέρα ἀνὰ ἕνα, εἶτα στηριζόμεναι ἐπ' αὐτῶν, προβάλλουσι τοὺς δύο ἐξωτερικούς, ὁ τρόπος δὲ οὗτος καθιστᾷ τὸ βᾶδισμα αὐτῶν εἰς ἄκρον περίεργον. Μολαταῦτα δύναται ἄνευ τῆς παραμικρᾶς δυσκολίας νὰ βαδίζωσι, νὰ τρέχωσι καὶ νὰ χορεύωσι. Ἐχουσι δὲ μίαν μόνον κοινὴν ἔδραν, πάντα δὲ τὰ ἄλλα αὐτῶν ὄργανα διπλᾷ.

Κατὰ τὴν ὄψιν ὁμοιάζουσι πολὺ αἱ δύο Βοημίδες ἀδελφαὶ καὶ εἶνε ἀμφοτέροι ζωηρότεροι μόνον δ' ἡ μία αὐτῶν εἶνε ὀλιγώτερον τῆς ἄλλης πονηρά. Αἱ κεφαλαὶ των δὲν εἶνε ἀκρίβως σύμμετροι ἀλλὰ πεπλατυσμένοι κατὰ τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα ἀντικρύζουσι πρὸς ἄλληλα. Δύναται ἑκατέρα νὰ διανοηθῆ χωριστά, συχὰ δὲ συμβαίνει ἐνῶ κοιμάται ἢ μίαν, νὰ γρηγορῆ ἢ ἄλληλ, καὶ λέγεται μάλιστα ὅτι οὕτω συμβαίνει πάντοτε, ὅπερ ἴσως εἶνε ὑπερβολή. Ἐκατέρα ἔχει ἴδιον στόμαχον δὲν ἐβεβαιώθη ὁμοῦς, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ γράφοντος τὰ περὶ αὐτῶν, ἐν τῷ αἰσθημα τῆς πείνης ἐπέρχεται ταυτόχρονα εἰς ἀμφοτέρας. Πάσας τὰς σωματικὰς αὐτῶν ἀνάγκας ἐκτελοῦσι χωριστά, καὶ μόνον μιᾶς ἐπιβάλλει αὐταῖς κοινὴν τὴν ἐκτέλεσιν ἢ κοινότης τῆς ἔδρας.

Εἰς τὰς δύο Ἀμερικανίδας διδύμους συνέβαινε τὸ ἰδιάζον τοῦτο ὅτι εἶχον κοινὸν τὴν αἰσθησιν τῆς ἀφῆς εἰς τοὺς τέσσαρας πόδας τοῦτο ὁμοῦς δὲν συμβαίνει εἰς τὰς Βοημίδας, καὶ κατὰ τοῦτο μόνον διαφέρουσιν ἐκεῖνων.